

Sambehandling af forskellige krav i voldgiftssager

Thomas Høj Pedersen
Partner, LL.M.

Alexander Grønlund
Attorney

Christopher Friis Christiansen
Assistant Attorney

Voldgiftsretten har i en kendelse afsagt den 22. juli 2022 i regi af Voldgiftsnævnet for Byggeri og Anlæg taget stilling til et spørgsmål om adgangen til at kumulere (sammenlægge) flere krav mellem samme parter under én voldgiftssag, når kravene hidrører fra forskellige entrepriseprojekter, hvor der er aftalt AB92 henholdsvis AB18. DLA Piper Denmark bistod hovedentreprenøren i én de to entreprisestvister, hvor hovedentreprenøren fik medhold i, at sagerne ikke kunne kumuleres.

I sagen havde en hovedentreprenør (HE) indgået aftaler om to entrepriser. I begge entrepriser blev der indgået underentrepriseraftaler med den samme underentreprenør (UE). Der opstod uenighed mellem HE og UE vedrørende ekstrakrav på begge entrepriser, og UE anlagde derfor voldgiftssag herom mod HE ved Voldgiftsnævnet for Byggeri og Anlæg.

Den ene af underentrepriseraftalerne var indgået med afsæt i AB92, mens der for den anden underentrepriseraftale var vedtaget AB18. Der var enighed om, at der var værneting for begge krav ved Voldgiftsnævnet for Byggeri og Anlæg, og at den foreløbigt nedsatte formand for Voldgiftsretten var kompetent vedrørende begge sagerne.

Det var endvidere ubestridt, at kravene i de to entrepriser ikke havde nogen indbyrdes sammenhæng, og at der gjaldt forskellige processuelle regelsæt for hver af underentrepriseraftalerne, navnlig *Regler for voldgift 2010*

(2010-reglerne) og *Regler for voldgift 2018* (2018-reglerne), der finder anvendelse, når der er aftalt henholdsvis AB92 og AB18.

Spørgsmålet var derefter alene, om UE kunne føre sag om begge krav mod HE under én og samme voldgiftssag. HE mente ikke, at dette var hensigtsmæssigt, eftersom kravene hidrørte fra to forskellige underentrepriser, hvor der var forskellige vidner, omstændigheder og aftalegrundlag, herunder også en fortrolighedsaftale mellem HE og bygherre på det ene af entrepriserne. Det var derfor HE's opfattelse, at kravene efter det almindelige udgangspunkt skulle behandles hver for sig i separate voldgiftssager.

Voldgiftsnævnets processuelle regelsæt tager ikke direkte stilling til spørgsmålet om sambehandling af flere krav mellem samme parter (objektiv kumulation). Af de processuelle regler fremgår kun, at Voldgiftsretten kan behandle sagen på den måde, som Voldgiftsretten finder det hensigtsmæssigt.

Som udgangspunkt er det derfor overladt til Voldgiftsretten at træffe afgørelse om processuelle forhold, der ikke er direkte reguleret i Voldgiftsnævnets processuelle regelsæt.

Når henholdsvis AB92 og AB18 er vedtaget, finder Voldgiftsloven også anvendelse. Det er i forbindelse hermed almindeligt antaget, at flere krav der ikke har nogen indbyrdes sammenhæng, men har samme parter, kan behandles af den samme voldgiftsret (i juridisk sprog kaldet "oprindelig objektiv kumulation"), når voldgiftsretten er kompetent, og de samme regler om voldgiftsrettens sammensætning og funktion gælder for alle de kumulerede krav.

Dette svarer i hovedtræk til reguleringen af spørgsmålet om objektiv kumulation ved sager for de civile domstole i retsplejelovens § 249, hvor det også er en forudsætning for objektiv kumulation, at begge krav kan behandles efter de samme processuelle regler.

I sagen mellem HE og UE udtalte Voldgiftsretten i tråd med ovenstående generelt, at:

"Voldgiftsretten finder på den nævnte baggrund, at der kan ske objektiv kumulation af flere krav mod samme modpart, herunder såvel oprindelig som efterfølgende kumulation, i voldgiftssager, der behandles efter Voldgiftsnævnets regler for voldgiftsbehandling. Som det mindre i det mere er der efter voldgiftsrettens opfattelse også mulighed for, at flere voldgiftssager angående forskellige krav mod samme part kan sammenlægges, så de forberedes, forhandles og afgøres i forbindelse med hinanden.

Objektiv kumulation i voldgiftsnævnets regi må forudsætte, at begge krav skal behandles efter Voldgiftsnævnets regler for voldgiftsbehandling. Sammenlægning af to voldgiftssager, der som udgangspunkt skal behandles hver for sig, til forhandling og afgørelse i forbindelse med hinanden må på samme måde forudsætte på samme måde, at sagerne skal behandles efter Voldgiftsnævnets regler for voldgiftsbehandling. Det må endvidere kræves, at sagerne skal behandles af en voldgiftsret bestående af de samme dommere, udpeget af formanden for Voldgiftsretternes Præsidium og af Voldgiftsnævnet."

Voldgiftsrettens præmisser er formuleret generelt og må forstås således, at der generelt er adgang til objektiv kumulation af sager ved Voldgiftsnævnet for Byggeri og Anlæg, når sagerne kan behandles efter det samme processuelle regelsæt, og begge krav kan behandles af de samme dommere udpeget af Voldgiftsnævnet.

Voldgiftsretten vendte sig herefter mod det konkrete spørgsmål om adgangen til kumulation af krav, hvor henholdsvis 2010-reglerne (AB92) og 2018-reglerne (AB18) finder anvendelse på de respektive krav:

“Voldgiftsretten finder, at den omstændighed, at UE's to krav skal behandles efter to forskellige processuelle regelsæt, henholdsvis 2010-reglerne og 2018-reglerne er til hinder for oprindelig objektiv kumulation som den UE har forsøgt at foretage – i hvert fald når den anden part modsætter sig sådan kumulation. Voldgiftsretten bemærker herved, at selvom de to regelsæt er sammenfaldende for så vidt angår nedsættelse af voldgiftsretten og dennes sammensætning, er blandt andet reglerne om nova forskellige. Af samme årsag finder voldgiftsretten, at der – når der foreligger indsigelse fra den anden part – ikke er grundlag for at lade de to krav sambehandle.”

Voldgiftsrettens præmisser må forstås således, at der generelt ikke er adgang til objektiv kumulation i sager, hvor det er forskellige processuelle regelsæt, der ligger til grund for sagsbehandlingen af de respektive krav, hvis den ene part modsætter sig sambehandlingen.

Eftersom der for henholdsvis AB92 og AB18 gælder forskellige processuelle regelsæt, kan en part derfor ikke gennemtvinge et krav om objektiv kumulation, når den ene part modsætter sig dette. Dette gør sig gældende, selvom procesreglerne for de to aftalevilkår i det væsentligste er sammenfaldende for så vidt angår voldgiftsrettens nedsættelse og sammensætning.

Vores vurdering og anbefaling:

Det ses endnu relativt ofte, at parterne i entrepriserforhold vedtager AB92 som grundlag for deres entreprisaftaler, selvom AB18 har været tilgængelig i mere end 5 år. Kendelsen i denne artikel illustrerer, at det kan give udfordringer for parterne, når der ikke vedtages de samme aftalevilkår på tværs af samarbejdet.

Dette har navnlig betydning, hvor der er tale om samarbejder om mere end én byggesag, eller ved flere entreprisaftaler på den samme byggesag, men hvor der ikke er aftalt den samme version af AB som grundlag for entreprisaftalerne.

HE's indsigelse ville således formentlig ikke være blevet taget til følge af Voldgiftsretten, hvis parternes aftalegrundlag på byggesagerne begge havde været enten AB92 eller AB18, idet forskellene i Voldgiftsnævnets procesregler for de to aftalevilkår i så fald ikke havde været til hinder for, at sagerne kunne være behandlet i samme voldgiftssag.

Vores anbefaling er altid at søge at indgå aftaler på baggrund af AB18-systemet, hvad enten det måtte være AB18, ABT18 eller ABR18. Hvis entreprenøren byder på opgaver, hvor AB92 eller ABT93 forudsættes anvendt, er det værd at anmode bygherren om at i stedet at anvende AB18-systemet af hensyn til entreprenørens relationer til sine øvrige samarbejdspartnere. Herved undgår entreprenøren potentielt et juridisk slagsmål om, hvorvidt sagerne skal sambehandles eller ej, og derved sparer entreprenøren (interne såvel som eksterne) omkostninger til at føre en sådan sag.